

PANUN pakinoita

LAPIN JA ETELÄN KIRJAILIJOITA. Terveisiä Lapin pors-
tuasta! Ehkäpä tarkkaavainen
lukija hyvinkin on huomannut,
että siellä vietettiin kulttuuri-
viikkoa. Rovaniemeläiset sen
nyt ainakin olivat huomanneet,
sillä esimerkiksi sunnuntaisen
kirjailijaparaatin kuulijakunta
kohosi lähes — tuhanteen hen-
keen. Tehkääpä perässä, saisi
sanoa oululaisille, kerätkää
>Ynnin» sali täyteen kerran,
kaksi, ehkäpä osin kolmekin,
jolloin osanottajamäärät vasta
alkaisivat olla suhteessa toisiin-
sa. Myönnettävä tietysti on, että
tuhannessa hengessä, jotka tule-
vat kuuntelemaan kuulua kir-
jailijoita, Frans Eemil Sillanpää-
tä kärjessä, aina on pelkästään
uteliaisuuden liikuttamiakin,
mutta vaikkapa, hyvä niinkin.
Kokoon kuitenkin tulivat.

Seitapiirin juhlapäivän mo-
lemmat kirjailijamatineat su-
juivat nuottien mukaan. Yhteis-
lyseon hienossa juhlasalissa oli
ylli kuusisataa henkeä ja loput
siitä tuhannesta olivat Pohjan-
hovissa. A. E. Järvinen piti
kaksi ytimekstä ja näköaloja
avartavaa tervehdyspuhetta,
sentapaisia, että niistä rakoval-
keilla ja erätulilla mietitty elä-
mäkokemus ja maailmankatso-
mus heijasteleikse, Kustaa Vil-
kuna mahdolliti kymmeneen mi-
nuuttiinsa kulttuurihistoriaa,
tapahistoriaa ennen kaikkea,
enemmän kuin moni viisas tun-
nin puheeseen. Sano rakoval-
keankin tulleen todisteuksi ni-
menomaan tšekäläiseksi (sikäläi-
seksi) keksinnöksi ja sieltä le-
vinneen itään jos länteenkin.
Wallenius puhui vakuuttavasti
kirjailijan kutsumuksesta ja ro-
maaniin tyyleistä ja rakenteista;
hänen puheessaan oli kutsum-
uksesta tietoisuuden tulleen
ihmisen lämpöä ja varmuutta,
mutta mitä moniin havainnolli-
sesti esitettyihin tyyli- ja raken-
nekysymyksiin ja moraalii
yhteensä tulee, hän kyllä huc-
mautti, että esitetty on vain he-
nen kantansa. Perää siinä kai-
kessa varmasti on paljon! —
Melko kansainvälistä joukkoa,

muuten: Nummi syntynyt Kii-
nassa ja kenraalimme siellä ai-
nakin käynyt, hyvä ettei tapel-
lutkin; kaksi kirjailijaa, Aale
Tynni ja Juhani Konkka, synty-
nyt Inkerinmaalla. Aale Tynni
valloitti kai kuulijansa täydelli-
simmin. Koruttomasti ja lämpi-
mästi, ilman minkäänlaista kuu-
luisuuden vaikuttamaa elehti-
mistä runo-olympian voittaja
lausui omia runojaan. Tarjoili-
jatkain liikkuvait varpaisillaan.

Juhani Konkka osoittautui
selkeäsanaiseksi ja tempera-
mentikkaaksi puhujaksi. Hän
kertoj meille viimeisimmän ro-
maaninsa syntyvaiheista ja kä-
sikirjoitusten pöytälaatikkovai-
heista yleensä, vakuutti, että
juuri pöytälaatikossa vietetyllä
ajalla, joka joskus saa olla vaik-
kapa jokunen vuosi, on suuri
merkitys käsikirjoituksille, kos-
ka hyvät sinä aikana kehittyvät,
huonot lahoavat. Se oli uskotta-
va, Lassi Nummi lausui hänkin
omia runojaan, joista toiset oli-
vat hyviä ja — no, mikä mistä-
kin pitää. Tämäkin kirjailija-
nuorukainen, jolta paljon odote-
taan, teki miellyttävän vaiku-
tuksen, myymilikin herttaisesti,
niin ettei ollenkaan olisi uskonut
>Vihan» kirjoittajaksi.

F. E. Sillanpää luki keväällä
ilmestyneestä elämäkerrallisesta
kokoomateoksestaan luvun
>Poika tulee kouluun». Hän luki
sen pirteästi, kantavasti ja mo-
nin paikoin lausujan taidolla.
Kuultu vastasi mielikuvaa, joka
hänestä radion perusteella oli
syntynyt. Istualtaan hän sen lu-
ki, vaikka edellisenä iltana oli-
kin ollut niin reipas, että kävi
pyörähtämässä pari tanssiakin.
Tuntui kuin ei kehossa olisi mit-
tään vikaa, mutta yksi piti kyl-
lä olla tuoliita nostamassa ja
kaksi lavalle auttamassa. Itse
asiassahan Nobel-mestari ei ole
alkuunkaan vanha mies, mutta
harmaataahan jo 66-vuotiaan
parta ja mestari itse tuntuu pi-
ttävän itseään kerrassaan ikämie-
henä. Puhetta tulee luistavasti
ja paljon, mutta totuudet hän
on lausunut jo ennen maailman-
kuuluisuuttaan. Mahtaneeko sit-

ten itsestään olla kovin hauskaa
kulkea näytteillä kaiken kan-
san!

Paikallisia kirjailijoita (hei-
hin tosin voidaan lukea Järvisen
lisäksi mainituista Wallenius-
kin, Marrasjärven asuja edel-
leen kesin-syksyin) esiintyi iso
joukko. Rovaniemeä on siinä
suhteessa siunattu enemmän
kuin muita pohjoisia paikka-
kuntia. Heikki Lounaja on vas-
ta tämän vuoden aikana rova-
niemeläistynyt. Hän luki roma-
nistaan »Lautta ohittaa kylän»
erään järkyttävän luvun. Sen
valintaan oli varmaan vaikutta-
nut hänen omalla työmaallaan
pari päivää aikaisemmin sattuu-
nut miehen vaatinut tapaturma.
Rovaniemellä on kolme naiskir-
jailijaa, jotka paikkakunta to-
della hyvällä syyllä lukee omik-
seen. Annikki Setälällä on taka-
naan monipuolinen kirjallinen
työsarka, mutta molemmat
muut, rouvat Villamo ja Vave,
ovat kirjailijataipaleensa alussa.
Rva Setälä-Sundquistin viimei-
sin työ, näytelmä »Tilkkupeitto»,
esitettiin kantaesityksenä kult-
tuuriviikon ohjelmassa ja on he-
rättänyt paljon huomiota ja saa-
nut osakseen kiitosta jos arvos-
teluakin, se niinkun sen esitys-
kin. Tässä tilaisuudessa hän lu-
ki pienen sadun. Viola Kuoksa-
Vave, jolla nyt on työn alla pe-
rähöjalainen romaani, luki lu-
vun käsikirjoituksestaan ja An-
nikki Kariniemi-Villamo, jonka
uutuus, järjestyksessä toinen,
ei vielä ollut ehtinyt markki-
noille, tyytyi kiittämään kirjai-
lijavieraita ja kukittamaan
FES:n. Hyvin positiivinen yllä-
tyks oli Paavo Pitkänen, paikka-
kunnalle asetunut pankinjohta-
ja, joka mainiosti luki luvun
hauskasta Lapin-aiheisesta mat-
kakirjastaan »Lemmenlenkiä
Lapissa».

Ohjelmaa oli siis paljon, mut-
ta kaikki sujui yllättävän hyvin
ja yleisö kuunteli loppuun saak-
ka innostuneena. Paitsi paikka-
kuntalaisia, oli joukossa hyvin-
kin pitkän matkan takaa saapu-
neita. Lapin ja Perähöjolan ih-
misillä on harrastusta asioihin,
näihin henkisiin. Matineapäi-
vä erikoisesti oli merkittävä
päivä myös Seitapiirin nuoressa
historiassa.